

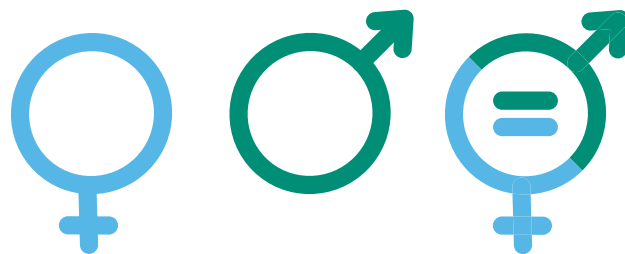

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Kurs om det finländska samhället

Jämställdhet mellan könen i Finland

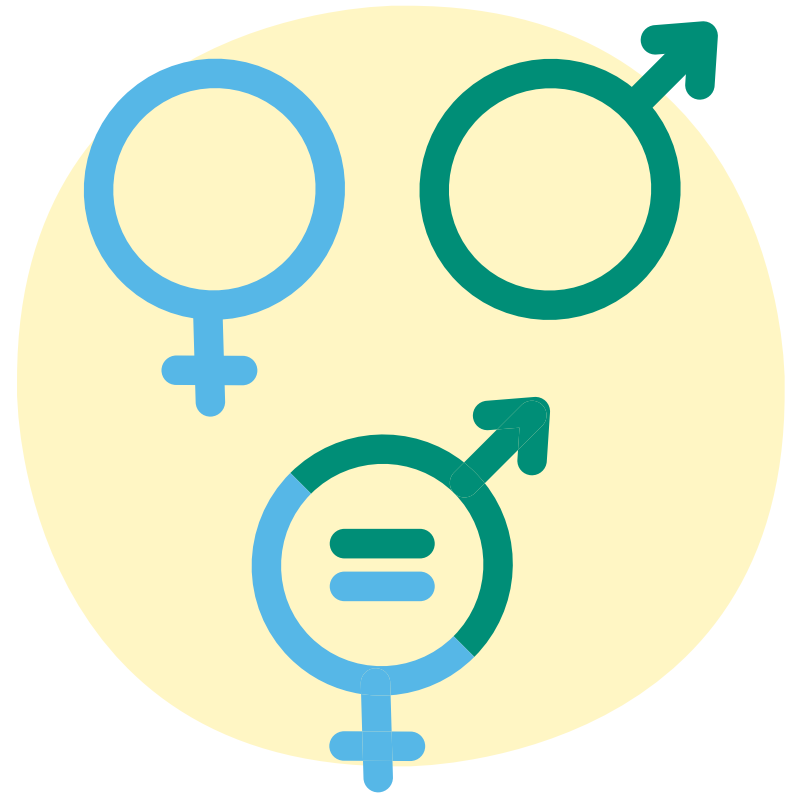
Vad betyder jämställdhet mellan könen?

Jämställdhet mellan könen betyder att alla kön har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att förverkliga sig själva och delta i social verksamhet. Målet är att alla kön de facto ska vara jämställda.

I ett jämställt samhälle diskrimineras eller bemöts ingen ojämnt på grund av kön. Jämställdhet mellan könen är en mänsklig rättighet som utgår från internationella konventioner och den nationella lagstiftningen.

Jämställdhet mellan könen och lagstiftningen i Finland

Enligt den finländska lagstiftningen är människor lika inför lagen. Även diskriminering utifrån könsidentitet eller könsuttryck är förbjuden. Syftet med lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män är att hindra diskriminering som utgår från kön och främja jämställdheten mellan kvinnor och män samt förbättra kvinnors ställning särskilt i arbetslivet.

Jämställdhet mellan könen i familjelivet

I Finland bestämmer alla själva med vem de sällskapar och/eller ingår äktenskap. Tvångsäktenskap är förbjudna. Äktenskap kan ingås som 18-åring. Par kan bo ihop utan äktenskap. Sambor och giffa par har en jämlik ställning. Äktenskapsskillnader är vanliga i Finland. Gemensamma barns angelägenheter sköts tillsammans också efter separationen.

I Finland finns det många slags familjer. Det finns familjer med en eller två föräldrar samt bland annat familjer med samkönade par. Männen gör också hushållsarbete, dvs. lagar mat och sköter barn.

Könsstereotyper

Könsstereotyper, dvs. förväntningar och antaganden om egenskaper och beteende som kopplas till kvinnor och män eller flickor och pojkar, påverkar hur jämställdhet förverkligas. Stereotyper är till exempel uppfattningar om vilka leksaker eller hobbyer som passar flickor eller pojkar. Man tänker att det endast är passande att flickor kan leka med dockor och pojkar med bilar eller att vissa yrken eller hushållsarbeten endast hör till män eller kvinnor.

Stereotyper begränsar barnens och ungas val samt uppfattningen om dem själva. Även könsminoriteter och sexuella minoriteter lider på grund av könsstereotyper. Till exempel föräldrar, daghem, lärare och medier kan både bryta ner och förstärka skadliga stereotyper.

Jämställdhet mellan könen i utbildningen

I Finland går flickor och pojkar i samma skolor, där nästan alla läroämnen har blandade grupper. Jämställdhet i utbildningen innebär även att på förläggningen har både män och kvinnor lika rätt att till exempel gå på kurser i finska eller svenska språket.

I Finland är yrkesutbildningen och högskoleutbildningen uppdelade enligt kön i så kallade manliga och kvinnliga yrken. I Finland är kvinnornas utbildningsnivå högre än männens.

Jämställdhet mellan könen i arbetslivet

I Finland är en ungefär lika stor andel kvinnor och män i arbetslivet. Kvinnorna fortsätter i arbetslivet också efter att de har fått barn. Både män och kvinnor kan använda föräldraledigheter i Finland. Dessutom finns i Finland ett offentligt dagvårdssystem.

Lön och förmåner betalas personligen åt var och en. Även beskattningen är individuell. Pensionen är individuell i Finland, och kvinnor och män har samma pensioneringsålder.

I Finland är arbetsmarknaden starkt uppdelad i manliga och kvinnliga arbeten. Detta är ett ihållande problem som för sin del upprätthåller stereotyper och ojämlikhet i arbetslivet vad gäller löner. I Finland får kvinnor i genomsnitt cirka 16 procent mindre lön än män, även om man enligt lagen ska betala samma lön för samma eller ett likvärdigt arbete.

Enligt lagen får arbetstagare inte diskrimineras på grund av graviditet eller föräldraskap. Man får inte avskeda någon på grund av graviditet eller användningen av familjeledigheter och dessa får inte bidra till om man får ett jobb eller inte.

Könsbetingat våld

I alla länder, kulturer och sociala klasser förekommer det våld mot kvinnor. Också i Finland. Våld mot kvinnor är ett brott mot mänskliga rättigheter.

Kvinnan kan bli utsatt för våld på grund av sitt kön i alla livs-faser. Kvinnor blir utsatta för våld särskilt i parförhållanden och familjer. Gärningsmannen är ofta bekant, till exempel den nuvarande partnern eller en expartner. I våld mot män är gärningsmannen ofta en främling. Våld mot kvinnor kan till exempel vara:

- att smälla, slå, dra i håret eller annan misshandel
- sämre behandling av flickor eller att de förbjuds att studera
- våld i parförhållanden och nära relationer
- sexuellt våld (våldtäkt) och utnyttjande
- människohandel och prostitution
- könsstympning
- våld som gäller heder och tvångsäktenskap.

Våldsbrott och sexualbrott är straffbara brott i Finland. Även fysisk bestraffning av barn är ett brott. Alla beslutar om sin egen kropp samt om vem som får röra den och hur.

Sexuella trakasserier innebär verbalt, icke-verbalt eller fysiskt oönskat beteende av sexuell karaktär som kränker personens psykiska eller fysiska integritet. Det är våld som riktas mot en person.

Könsbetingade trakasserier innebär oönskat beteende som gäller personens kön, könsidentitet eller könsuttryck som kränker personens psykiska eller fysiska integritet.

Sexuella och könsbetingade trakasserier och sexuellt antastande förbjuds i lagen. Detta gäller även på förläggningar. Förbudet gäller både invånare och anställda.

Tilläggsmaterial:

Projektet Finland – mitt hem har gjort videor om det finländska samhället. Temat för en video är Mänskliga rättigheter, jämställdhet och jämlikhet.

Du hittar videon i YouTube:

<https://www.youtube.com/c/KotonaSuomessa/playlists>

Videon kan ses på följande språk: finska, svenska, engelska, arabiska, dari, kurmanji, somaliska, sorani, thai, kinesiska, franska, estniska, tigriska och ryska.

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service